

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul XII

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Decembrie 1967 - N. 135

O viata închinata lui Cristos

« O viață pentru cauza lui Christos, e titlul sub care oficiosul Vaticanului, « L'Osservatore Romano », publică scrisoarea adresată de Sfântul Părinte Paul VI înalt Prea Sfințitului Iuliu Hossu, ultimul Episcop care a supraviețuit morții în închisorile regimului a celorlalți Episcopi ai Bisericii catolice române de rit oriental, suprimată, cu un incalificabil act de arbitriu politic, la 1 Decembrie 1948.

Scrisoarea, deosebit de caldă, exprimă participarea Papii la aniversarea a cincizeci de ani dela consacrarea

episcopală a Monsiniorului Hossu, de două decenii prizonier la mânăstirea ortodoxă dela Căldărușani.

În scrisoarea sa, Paul VI îl felicită pe Mgr. Hossu pentru exemplara sa activitate păstorească, și amintește curajul și credința cu care a îndurat multe și grelele potrivnicii ale acestor ani, invocând binecuvântarea cerului nu numai asupra sa, ci și asupra aceluia care au avut parte de dăruirea prețioasă a acestei păstoriri.

Monsinior Hossu are astăzi 82 ani; e preot din 1910 și a primit consacrarea episcopală în 1917.

« S'au întors căiți la Biserica-mamă ortodoxă! » Repue-se Biserica suprimată în drepturile pe care Constituția Tării le garantează tuturor confesiunilor creștine, tuturor religiilor; căiți dintre acești « transfugi » ai credinței ar continua să primească Sfințele Taine în Biserica în care au fost primiți ca oaspeți trecători?

A-l părăsi pe Monsinior Hossu, a părăsi Biserica martira, pentru înlesnirea dialogului cu actuala cărmuire politică dela București, ar însemna, din partea Vaticanului, convalidarea arbitriului din 1948. Ar însemna trădarea acelei « cauze a lui Christos » pe care cu atâta demnitate statornicie Monsinior Hossu a apărat-o în acești lungi și atât de dureroși douăzeci de ani, meritând laucele Papii și venerația fiilor săi spirituali, care suferă împreună cu el pentru credința lor față de Roma.

Dacă apoi — cum au sugerat unii « observatori » ai evenimentelor în cauză — scopul călătoriei la București a Cardinalului Koenig, cunoscut pentru repetatele sale vizite de « persuasiune » la Cardinalul Myndszenty, ar fi acela de a-l convinge pe prizonierul dela Căldărușani să accepte transferarea sa la Roma (natural în urma unui « generos act de clemență » al guvernului Tării) dela această « tribună liberă » noi îndrăznim să amintim Cardinalului lozinca cu care Monsinior Hossu a respins alte oferte de felul acesta, și care i-a fost de mare mângâiere și putere spirituală în lunga și sfânta sa captivitate: « Unde e Episcopul, acolo e Biserica ».

Paul VI catre Monsinior Iuliu Hossu

Se va împlini în curând un mare și fericit eveniment al vieții tale, care, deoarece rar, dovedește neobișnuita mărime a darului dumnezeesc: anul acesta sărbătorești împlinirea a cincizeci de ani decând ai fost sfințit Episcop.

Nu putem desigur lăsa să treacă această rară ocazie fără a-ți mărturisi mai deschis bunăvoința și stima cu care, venerat frate, te-am urmărit. De aceia, părtași ai religioasei tale bucurii, vrem să fecem ca amintirea acestui eveniment să fie și mai scumpă persoanei tale. Primește, așadar, sincerele noastre urări de bine isvorâte din inimă la care pe bună dreptate adăogăm felicitări și laude, bine cunoscând lungă cale a misiunii tale înobilată de faptele ei, și informații fiind că ai reușit să culegi un seceriș atât de bogat de merite, pentru care cerem dela Dumnezeu o mare răsplătire pentru slujitorul său credincios și prudent, în timp ce îți manifestăm dorința noastră arzătoare de a primi vrednicele și înțeleptele tale gânduri.

Au strălucit cu adevărat în îndeplinirea misiunii tale atât de grea de tăta, de maestru, de păstor de suflete, spiritul de sacrificiu, neobosită hărnicie, purtările totdeauna binevoitoare ale firii tale blânde, statornicia neclintită și tăria, nu mai puțin vrednice de admirație în potrivnicie.

Ai știut și ai preferat să mergi pe drumul virtuții nobile de oarece n'ai șovăit să înduri, pentru cauza lui Christos și a Evangheliei, apăsări grele, atunci când ele se făceau necesare. Îți face mai ales cinstite faptul că ai socotit o datorie să primești cu ascultare sfințele precepte ale Scaunului Apostolic spre înlesnirea planurilor sale, misiune de la care ai socotit sfânt și solemn a nu te abate.

Jertfa Sfinților Apostoli, al căror martiriu îl celebrăm cu mare slavă în anul acesta, răsune des pe buzele tale și în mintea ta, pentru ca să poți fi întărit în statornicie și în

incercare de hotărâri vrednice de laudă, cu ajutorul și cu lumina care vine de sus, și să prisosești în mângâieri: « Ba mai mult, ne bucurăm chiar și în necazurile noastre, căci știm că necazul aduce răbdare » (Rom. 5, 3); « Dimpotrivă, bucurați-vă, intrucat aveți parte de patimile lui Hristos, ca să vă bucurați și să vă veseliți și la arătarea slavei Lui. Dacă sunteți batjocoriți pentru numele lui Hristos, ferice de voi! Fiindcă Duhul slavei, Duhul lui Dumnezeu, se odihnește în voi ». (1 Petru - 4 - 13, 14).

Cât privește purtarea ta în vârsta bătrâneții și în sfântul repaus în care te afli, ajutor cu căldura sfințelor rugăciuni și cu puterea îndurării pe care ți-a dat-o Dumnezeu, turma păcătoșilor care ți-a fost încredințată, iar cât privește persoana ta meditează și odihnește-te. Sboară cu sufletul la muntii plini de mireme, la colinele fericitei veci, unde ziua e fără sfârșit și nu cunoaste înopțarea și unde biruitorul ultimei bătălii pământeste, împreună cu corurile îngerilor care cântă imnuri, cântă el însuși fără încetare lui Dumnezeu Cântarea Cântărilor Sionului, în vreme ce o coroană nevastăjită îi încinge nobila frunte.

Curaj, caută-ți bărbătește mângâiere în cuvintele noastre de urare; să te poți bucura în delung de o bună sănătate, cu siguranța că noi ne bucurăm totdeauna să auzim tot binele și toate cele bune fie, de care vei avea parte și în viitor cu ajutorul și cu îndurarea lui Dumnezeu.

Mai rămâne să-ți împărtășim din belșug și cu toată inima binecuvântarea Apostolică fie și tuturor aceluia care s'au bucurat de păstorirea ta mărturie a dragostei noastre care vă este aproape și vă dorește prisosință de haruri cerești, cerând cu smerenie mijlocirea Născătoarei de Dumnezeu Fecioara Maria, Regină atât a Apostolilor cât și a Episcopilor.

Paul VI Papa

Unde e Episcopale acolo e Biserica

Aproape în același timp cu publicarea scrisorii Sfântului Părinte, o agenție de presă austriacă informa despre plecarea la București a Cardinalului Franz Koenig, Arhiepiscop de Viena, « invitat » de Patriarhul Justinian Marina.

Coincidența între cele două evenimente nu poate trece neobservată. Purtător al mesajului pontifical, Cardinalul? Explicația e posibilă, ținând seamă de aproape totala lipsă de contacte a Sfântului Scaun cu România, după expulzarea Nuntului Apostolic la București, Mgr. O'Hara.

Sau, poate, trimis al Vaticanului, în « misiune de sondare », în vederea unor ulterioare contacte pentru reluarea unor raporturi mai prietenești între Biserica Romei și guvernul român? Dacă acesta din urmă ar fi adevăratul motiv al călătoriei Cardinalului în România, nu strică să se amintească celor de drept că Biserica

pe care Monsinior Hossu o mărturisește cu o fidelitate și o demnitate vrednice de cele mai luminoase figuri ale istoriei poporului său și ale Bisericii (și fără ca în jurul persoanei și exemplului său să se fi făcut vreodată tam-tamul omagiat de presa mondială analogului « caz » Myndszenty) este încă, și va fi totdeauna, până la sfârșitul veacurilor, parte vie din corpul Bisericii Romane, mădular românesc din trupul lui Christos. Fiindcă Bisericile nu se pot asasina și șterge din istorie cu simple decrete. Cum se poate închipui o reluare a legăturilor de prietenie între București și Roma, când două milioane de catolici români de rit oriental sunt încă împiedecați, împreună cu ultimul lor Episcop, să-și practice credința la lumina zilei?

Si să nu se vină cu neadevăruri, care fac și mai gravă tragedia lor, trecându-i drept « transfugi » ai catolicismului, drept fii risipitori care

Un sol al Vaticanului la Moscova

Monsinior Willebrands, Secretar al Secretariatului pentru Unirea Creștinilor, a fost de curând la Moscova, invitat de Patriarhul Alexie al « tuturor Rusiilor ».

Stirea, dată de o agenție de presă sovietică, precizează ca scopul acestei călătorii a prelatului catolic ar fi fost acela de a discuta împreună cu Patriarhul « doctrina socială și practica Bisericii catolice în ultimii 70 ani », adică pe un arc de timp care merge dela Enciclica « Rerum Novarum » a lui Leon XIII până la Enciclica « Populorum Progressio » a lui Paul VI.

Călătoria Monsiniorului Willebrands la Moscova, care n'a fost nici confirmată dar nici desmințită de Vatican, a produs senzație în cercurile catolice italiene, unde Patriarhul Alexie nu se bucură de prea mari simpatii. Explicația acestor rezerve nu trebuie căutată numai în atitudinea hotărât negativă a Primatului ortodoxiei rusești privitor la mișcarea de reapropiere a creștinătății răsăritene de Roma și la recenta vizită a Patriarhului Athenagoras la Papă. Ceeace nu i se iartă e în primul rând atitudinea sa de pasivă acceptare a politicii de descresținizare a Rusiei practicate de actuala guvernare care, în contradicție cu articolul 124 al Constituției sovietice, asupra libertății de cult, continuă lupta împotriva Bisericii începută odată cu instaurarea bolșevismului.

Seria zilele trecute, în legătură cu această « pasivitate » a Patriarhului Alexie un ziar catolic din provincie, reproducând pasagi din predica ținută în catedrala ortodoxă dela Geneva de Arhiepiscopul Anton al Bisericii rusești în exil:

« Distrugerea Bisericilor, închiderea seminariilor și măsurile draconiene prin care autoritățile încearcă să împiedece botezarea copiilor, cununile religioase și asistența spirituală a hoșnavilor și a muribunzilor în spitalele sovietice, continuă fără nici un fel de opunere a bătrânului Patriarh. Nu mai departe decât în 22 Decembrie 1964, adică sub actuala guvernare, Patriarhul Alexie a acceptat să difuzeze o circulară care prescrie că botezul în Rusia poate fi primit într-o singură Biserică. Circulara aceasta a fost urmată de dărâmarea a zeci de biserici. În consecință, pentru a-și putea boteza copiii, credincioșii sunt, si liți să parcurgă sute de kilometri. Dar pentru a întreprinde asemenea călătorii e necesară autorizația sovietului local, care de cele mai multe ori refuză să o dea. Pedepse grave lovesc preoții care acceptă să facă botezul fără să verifice dacă părinții au

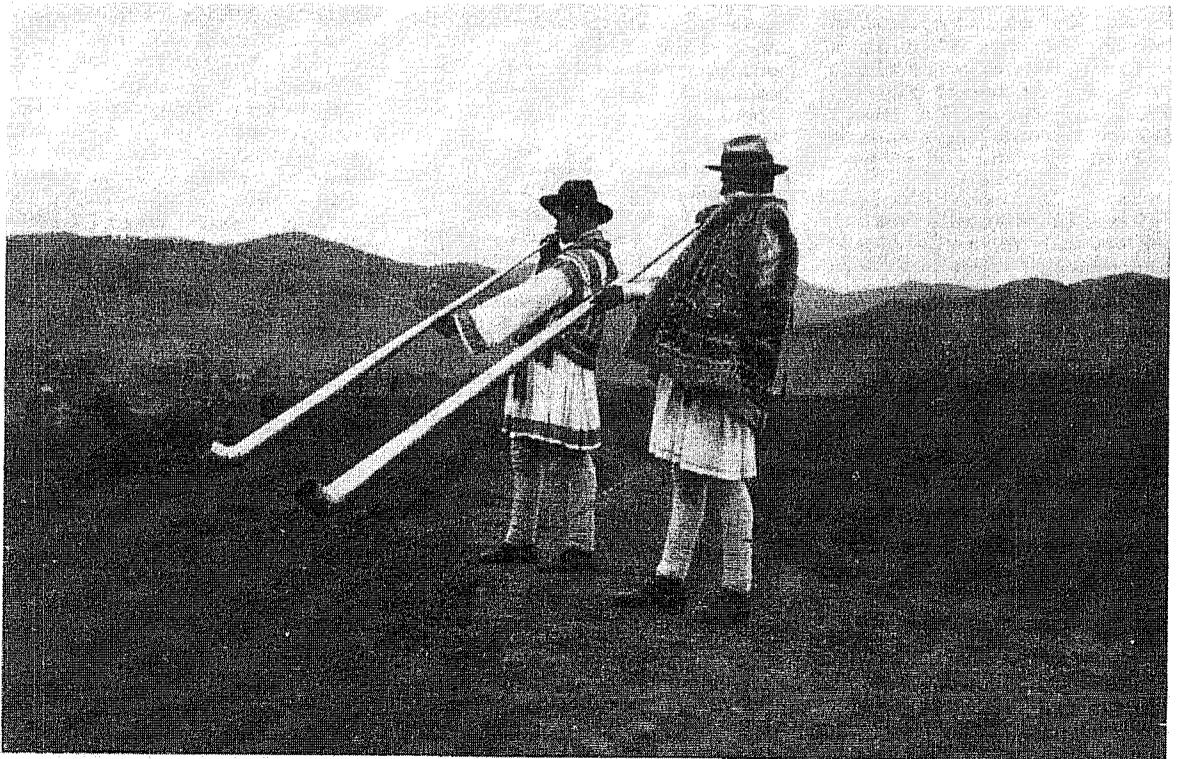
sau nu această autorizație. Durerea acestor părinți, care deseori se întorc acasă cu copiii încă nebotezați, e egalată numai de durerea celor constrânși să-și îngroape morții fără rugăciunile Bisericii ».

Realitățile sovietice în materie de « libertate religioasă » sunt bine cunoscute în Occident. Si tocmai fiindcă sunt cunoscute, cercurile catolice, și chiar acelea ale Vaticanului care nu privesc cu simpatie « noul curs » al politicii religioase inaugurat cu regimul hotărât ostile Bisericii lui Christos, nu reușesc să dea o explicație satisfăcătoare acestei încercări de « dialog » cu Moscova. Fiindcă, dacă sursa de informație sovietică insistă asupra tezei unor discuții al căror obiectiv ar fi faimoasa Enciclică « revoluționară » a lui Leon XIII, în Vatican sensul misiunii Monsiniorului Willebrands la Moscova e interpretat ca o încercare de înlăturare a piedicii constituite de opunerea Patriarhului Alexie la o unire cu Roma prin mijlocirea Patriarhului Athenagoras.

Cum spuneam, Patriarhul tuturor Rusiilor s'a opus totdeauna inițiativelor de reapropiere de Roma și deschiderii unui dialog teologic între Biserica ortodoxă și cea catolică pentru înlesnirea unirii de mâine. « O unire cu Roma — a declarat recent Patriarhul Alexie — trebuie să treacă mai întâi pe la Patriarhia Moscovei » (Sic!)

Optimismii consideră « pozitivă » inițiativa Vaticanului de a stabili un contact direct cu Patriarhul dela Moscova. « E un gest de condescendență — spun ei — care ar putea neutraliza resentimentele Patriarhului provocate de vizita la Papă a Patriarhului Athenagoras ».

Secretariatul pentru Unirea Creștinilor s'a abținut dela orice comentariu al evenimentului, refuzând chiar să confirme că tema convorbirilor dela Moscova ar putea fi cea indicată de agenția sovietică. Atitudinea aceasta de riguroasă rezervă lasă să se întrevadă că Moscova privește problema reapropierii celor două Biserici din alt punct prospectiv decât Roma. Dacă pentru Vatican contactele trebuie să pună bazele teologice și religioase ale unirii, pentru ruși convorbirile actuale nu sunt decât o încercare de a transfera discuția pe un plan social. Si în sensul acesta vizita Monsiniorului Willebrands la Moscova ar avea tocmai scopul de a arăta sovieticilor că în domeniul social, începând dela reformele propuse de Leon XIII, Biserica Romană-Catolică n'are nimic de învățat.

Tulniceri în Muntii Apuseni

Lupul își pierde parul...

La distanță de abia câteva săptămâni dela schimbul de reprezentanți între Sfântul Scaun și guvernul dela Belgrad, și în plină fierbere a tratativelor diplomatice duse de Vatican cu celelalte țări comuniste pentru «normalizarea» situației Bisericii dincolo de cortina de fier, un episod care reeditează «vechile» sisteme staliniste vine să denunțe absurditatea noului curs al unei politici religioase întemeiată pe iluzii și miragii.

Protagonist al acestui episod, care face obiectul unei lungi și documentate scrisori adresată de un grup de preoți și de intelectuali croați în exil direcției unui mare cotidian din Roma, e preotul croat Mgr. Draganovici, răpit în luna Septembrie — probabil dela Milano — și transportat în Jugoslavia de agenții serviciilor secrete ale lui Tito.

Documentul contestă datele «oficiale» asupra acestei rapiri, prezentată într-o conferință de presă de jugoslavi drept o «constituire spontană» a preotului croat autorităților dela Sarajevo. În aceeași conțință de presă procuratorul general, Vladimir Zugić, preciza ca Monsinior Draganovici, «criminal de război» și responsabil de «propagandă dușmana» în timpul războiului trecut în «așazisul Stat independent croat», se află acum la Sarajevo, liber și nevătămat, în așteptarea procesului care i se pregătește.

Cine e Monsinior Draganovici și ce anume, în activitatea sa a putut «îndreptăți», sau în orice caz explica un asemenea episod de gangsterism politic?

Monsinior Draganovici e un simplu preot — și nu un «prelat», cum a fost definit în amintita conferință de presă — care, trecut în Italia la instaurarea regimului comunist în Jugoslavia, și-a continuat misiunea preoțească și a desfășurat o intensă activitate de asistență în favoarea refugiaților politici jugoslavi.

Numele monsiniorului capturat acum de agenții lui Tito nu se afla în niciuna din listele oficiale ale criminalilor de război jugoslavi prezentați aliaților de guvernul dela Belgrad, precizează scrisoarea preoților croați. El apare în aceste liste abia după 1945, adică în momentul în care Mgr. Draganovici — între timp stabilit la Roma — devine opozitorul și demascatorul crimelor săvârșite de Tito și de regimul său în primii ani după război și ale căror tragice mărturii sunt foiele și gropile comune dela Dravograd, dela Kocewki Pog și din atâtea alte părți.

Cum spuneam, autoritățile jugoslave imputează Monsiniorului răpit crime de «propagandă dușmană».

«Dacă demascarea unor astfel de crime poate fi infierată ca «propagandă dușmană» — se subliniază în scrisoarea publicată de ziarul «Il Tempo» — atunci și activitatea eroilor anonimi care în Germania și în Polonia au demascat ororile camerelor cu gaze era «propagandă dușmană».

A documenta, cu amănunte, lista celor 487 preoți croați asasinăți de bandele titine în Jugoslavia e desigur, pentru comuniști, «propagandă dușmană»; dar poate un preot să tacă opiniei publice mondiale aceste fapte fără să se trădeze pe sine și pe frații săi uciși din ură împotriva credinței și fiindcă voiau să rămână credincioși neamului lor asuprit și persecutat?

Adevărul e că regimul din Jugoslavia era la curent cu «Cartea albă» asupra asasinării a peste 135.000 de tineri, militari și civili între 18 și 30 ani, în majoritate consemnați autorităților jugoslave de către engleji, în tragica retragere din Mai 1945. Sunt adevăruri desigur incomode pentru regimul din Jugoslavia, care încearcă să-și refacă o virginitate de onoare și de demnitate torturând și ucizând martorii aceluși trecut și ai unui prezent de sânge, de teroare și de asuprire».

Afirmația că Monsinior Draganovici s'ar fi constituit de bună voie autorităților jugoslave e definită de compilatarii documentului «o încercare ridicolă de discreditare a lui Draganovici și în același timp de neutralizare a oricărei încercări din partea Sfântului Scaun, a Italiei și a Austriei (unde în ultimul timp preotul croat se stabilise) de a face din «cazul» Draganovici o chestiune diplomatică».

Lăund notă de ecoul avut în presa

mondială de răpirea preotului croat, postul de radio al Vaticanului exprimă, într-o «precizare» inspirată de cea mai scrupuloasă prudență, speranța ca «în noul climat al raporturilor dintre Biserică și Stat» preotul

răpit «să-și poată lămuri poziția și în fața superiorilor săi bisericești legitimi prin libere contacte cu aceștia».

Atât, în «noul climat al raporturilor dintre Biserică și Stat»...

In Cehoslovacia și Albania se intensifica lupta împotriva Bisericii

Din Cehoslovacia și din Albania sosesc știri din ce în ce mai preocupante în legătură cu intensificarea luptei împotriva Bisericii și a religiei.

Nu mai departe decât în luna August, Comitetul central al partidului comunist cehoslovac a trimis principalilor funcționari ai partidului o circulară în care se cere «o imediată intervenție pentru limitarea desvoltării activității or Bisericii catolice și a inițiativelor pentru intensificarea vieții religioase în țară».

Aceiași circulară înfățișează ca negocierile duse în Lunic de Mgr. Agostino Casaroli, însărcinat cu problemele privitoare la situația Bisericii catolice în Sud-Estul Europei, au încetat datorită «atitudinii puțin realiste» a Vaticanului privitor la persoanele desemnate de autoritățile cehoslovace, adică a noilor episcopi.

Intocmai ca în Ungaria, în Cehoslovacia guvernul ar fi vrut să-și impună candidații proprii, aleși printre așazișii «preoți ai păcii», singurii care se bucură de încrederea ierarhiei politice.

Circulara subliniază deasemeni că «după Conciliu, Biserica pare insuflețită de un nou dinamism» în Cehoslovacia, mai ales în rândurile tineretului.

Datorită ideilor religioase răspândite în toate păturile sociale de organizațiile laice și de preoți, numărul copiilor înscrși în cursurile de catehism e în continuă creștere.

Consecințele acestei circulare au fost imediate. Din informațiile unui ziar cehoslovac aflăm că o personalitate politică dela secretariatul parti-

dului, care se căsătorise pe ascuns în biserică, a fost expulzată din partid, și că directorul unei mari fabrici dela Priedwiza a fost înlocuit, de oarece copiii săi primiseră taina miruirii. De asemeni, Mgr. Tomasek a avut mari neazuri fiindcă «se pregătea» să administreze aceiași Taină unui grup de 300 de copii, într'un sat din Boemia.

Nici în Albania situația Bisericii nu e mai bună.

«Albania e prima țară atee din lume», proclama de curând revista literară «Nendori» informând că în ultimele șase luni au fost închise 2169 localuri de cult creștin și musulmane și alte instituții religioase. Cea mai mare parte dintre ele au fost transformate în școli și în centre culturale și de recreație, «pentru a se evita extinderea unui obscurantism religios dăunător pentru conștiința marxistă», și a unor datini și obiceiuri «înapoiate și medievale». «Albania e prima țară din lume în care instituțiile religioase au fost distruse atât de repede din voința și cu intervenția directă a masselor», au declarat unei reviste feminine albaneze patru comuniști francezi în vizită în Albania. Aceiași revistă informează că biserică din Sarande a fost «dărâmată de tinerii satului» și că moscheea dela Argicastro a fost transformată în muzeu. Ziarul tineretului albanez «Zeri i Rinisce» a lansat de curând un apel invitând tineretul să treacă la acțiune împotriva «preoților rebeli care practică pe ascuns botezul și alte rituri religioase, răspândind obscurantismul în țară».

Italia pe calea divorțului

Comisia pentru Justiție a Camerii Deputaților a aprobat de curând prima parte a emendamentului la articolul I al proiectului de lege Fortuna asupra divorțului.

Emendamentul citat contemplant motivele care, făcând imposibilă o ulterioară comuniune spirituală și materială a părților interesate, corespunzătoare scopurilor căsătoriei, pot fi invocate pentru desfacerea unei căsătorii.

Afirmarea principiului divorțului a trecut, cu 21 voturi favorabile (ale comuniștilor, socialistilor, social-proletarilor și liberalilor) și 20 voturi contrarii (ale democraților creștini și ale Mișcării Sociale Italiene).

Cum era de prevăzut, aprobarea acestui emendament, care constituie prima victorie a «divorțistilor», a reaprins o polemică bine orchestrată de susținătorii divorțului prin mese rotunde, conferințe și discuții publice la toate nivelurile.

Era natural ca o lege care are implicații morale și religioase atât de serioase să nu lase indiferent Vaticanul. Introducerea divorțului în Italia interesează Sfântul Scaun atât datorită dispozițiilor Concordatului, care nu pot fi modificate în mod arbitrar de către un singur contractant, cât mai ales faptului că indisolubilitatea căsătoriei e unul din principiile inalienabile ale moralei catolice. Era deci de așteptat o intervenție a Vaticanului care să reimprespăteze în memoria legislatorilor paragrafele Concordatului privitoare la căsătorie și să recheme atenția catolicilor asupra esenței religioase de directă derivație evanghelică a acestui «contract social».

Intr'un lung și documentat articol publicat zilele acestea de oficiul Vaticanului «L'Osservatore Romano», Monsinior Vincenzo Fagiolo, eminent canonist al Curiei Romane, expune motivele care fac imposibilă o «revizuire» a doctrinei catolice asupra indisolubilității căsătoriilor valabile în fața legilor bisericești.

Adevărul e că, dincolo de implica-

țiile politice și concordatate, problema divorțului reprezintă azi una din realitățile cele mai dramatice pe care Biserica Romano-Catolică e chemată să le înfrunte.

Fără să piardă din vedere dimensiunea juridică și instituțională a problemei, teologia catolică încearcă azi să valorizeze dimensiunea sacramentală și umană a căsătoriei. Încearcă adică o deplasare a accentului dela contractul juridic la o concepție despre căsătorie întemeiată în primul rând pe dragoste, pe o reală comuniune spirituală între soți.

«Nu cu un aparat juridic nou se va restaura instituția familiei, ci cu o profundă reeducare a conștiințelor — scria romancierul catolic Georges Bernanos după abolirea divorțului în Franța decisă de guvernul dela Vichy; ordinea trebuie să existe mai curând în conștiințe decât în Gazeta Oficială».

Se întâmplă însă uneori ca aceste conștiințe, narcotizate de o viață ușoară (sau dimpotrivă copleșite de probleme materiale imediate greu de rezolvat) să trebuiască să fie «trezite» și chemate la răspundere cu legea. Altfel se riscă o progresivă decădere a instituției familiare și o relaxare a moravurilor, care duc la anahie. E totuși preferabilă o exagerare în sensul moralizării forțate a societății (cum se pare că se întâmplă azi în România, unde, după 20 de ani de «amor liber» — sau aproape — s'a trecut acum la o adevărată campanie de moralizare a raporturilor între sexe, cu interzicerea divorțului și cu severa pedepsire a avortului) decât o exagerare în sens contrariu, cu riscul de a se ajunge la divorțul obținut cu un simplu schimb de cărți poștale între interesați și organele judiciare de resort — cum se obține în România, până acum în urmă — și la un index demografic atât de scăzut încât să nu fie posibilă formarea primelor clase primare, cum, tot în România, se întâmplă până în momentul în care «morală de Stat» a venit să înlocuiască morală individuală, ce-i drept destul de relaxată.

A șasea sesiune a «Grupului mixt» la Assisi

Dela 3 la 7 Decembrie s'a întrunit, la Assisi, «grupul mixt» de studii al Bisericii catolice și al Consiliului Mondial al Bisericilor.

Aceasta e a șasea sesiune a organismului ecumenic, creat în 1965 pentru studierea posibilităților unui dialog și a unei cooperări între Biserica Romei și confesiunile care fac parte din Consiliul dela Geneva.

Sesiunea actuală e deosebit de importantă, întrucât temele în discuție pregătesc activitatea viitoare a Grupului și a întrunirii generale a Consiliului Mondial al Bisericilor, ce se va ține la Upsala, în Suedia, dela 4 la 19 Iulie 1968.

Până în momentul de față n'a fost dat nici un comunicat asupra rezultatelor întrunirii dela Assisi. «Ținând însă seamă de rezultatele mai mult decât satisfăcătoare ale precedentelor întruniri ale acestui organism ecumenic, al cărui impuls a fost hotărâtor pentru diferitele forme de colaborare între Biserica Romei și Consiliul dela Geneva (în special cât privește activitatea asistențială, dreptatea economică, dezvoltarea economică și culturală a țărilor în urmă cu progresul, afacerile internaționale și pacea mondială etc.) totul lasă să se creadă că și actuala întrunire va fi încoronată de succes» — scrie o revistă catolică din Roma.

Grupul mixt se află acum la o răscruce importantă a colaborării comune la mișcarea ecumenică, cum se poate intelege citind al doilea «raport» — aprobat de ambele părți și făcut cunoscut în cursul întrunirii Comitetului central al Consiliului, ținută în August la Heraklion, în Creta.

«Membrii grupului mixt — spune printre altele documentul — cred că pentru moment prezența Bisericii catolice române la Consiliul mondial al Bisericilor n'ar putea aduce un mai bun serviciu cauzei comune a unității creștine. Ei nu consideră însă de-

finitivă forma actuală a raporturilor dintre părți, și se declară conștienți de necesitatea de a formula o nouă compoziție a grupului mixt. Odată pusă la punct această chestiune, va trebui să se continue pe calea următoare până acum, adâncind studiul bazelor mișcării ecumenice, al unității sale, al realizărilor sale concrete. Această cercetare va face posibil progresul acțiunii noastre».

«E evident — comentează în rubrica sa religioasă aceeași revistă — că trebuie să ne așteptăm la o progresivă evoluție a structurilor și a sarcinilor grupului mixt. În ce direcție și cu ce mijloace, e încă prea devreme pentru a putea spune. Întrunirea dela Assisi va da desigur câteva utile indicații de principiu. Va trebui însă să așteptăm întrunirea generală dela Upsala pentru a cunoaște noile orientări ale acestei acțiuni pe plan ecumenic. Va fi o evaluare a muncii făcută până azi, înainte de a o înfrunta pe cea viitoare».

Cercurile ecumenice române nu-și ascund că întrunirea dela Upsala va marca o etapă istorică pentru raporturile Bisericii romano-catolice cu Consiliul mondial al Bisericilor.

Cincisprezece personalități catolice vor fi invitate ca «observatori delegați» la această a treia întrunire a Consiliului; aceasta înseamnă că pentru prima oară catolicii vor putea lua cuvântul în ședințele publice.

Teodor Aman - Tărăncuță